N°. 2114.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 6 APRIL.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 April.

Het voorloopig verslag betreffende het ontwerp van wet tot regeling van het armbestuur.

I.

Eenige weinige dagen geleden is dit voorloopig verslag bij de Tweede Kamer ingekomen. Het beslaat 23 bladzijden folio; reden, waarom wij het niet in zijn geheel mededeelen, maar ons bepalen tot het teruggeven van hetgeen voornamelijk opgemerkt verdient te worden.

De eindindruk, welken ons de lezing van dit verslag gegeven heeft, is, dat onze, in 't breede over de wetsvoordragt in quaestie ontwikkelde, beschouwingen ook die zijn van de meerderheid der leden van de Tweede Kamer. Ons oordeel over het ontwerp trokken wij aldus zamen: »Het beginsel, door de Regering vooruitgezet, is lofwaardig en verdient ondersteund en in onze wetgeving opgenomen te worden. Het wetsontwerp echter, gelijk het daar ligt, bevat, in strijd met dit beginsel, zoo vele, de regten der kerkelijke en bijzondere liefdadigheid schendende en bedreigende, bepalingen, dat, tenzij die daaruit geligt worden, het wetsontwerp, naar onze vaste overtuiging, verworpen behoort te worden, daar het, schoon langs eenen omweg, ons tot hetzelfde rezultaat zou brengen, dat vroeger, ter gelegenheid van de voordragt van vorige wetsontwerpen, met zoo veel kracht afgeweerd is geworden." Nu konkludeert het voorloopig verslag wel niet in ronde woorden, als wij moesten doen, tot verwerping, zoo hetgeen er in de wetsvoordragt strijdigs is tusschen eenige van hare artikelen en de door de Regering vooruitgezette beginselen, door haar niet opgeheven wordt: het verklaart zich echter zóó nadrukkelijk tegen al de bepalingen, waartegen wij, met een aanzienlijk gedeelte der dagbladpers, zijn opgekomen, dat het te betwijfelen is, of eene Regering, die op geene nederlagen gesteld is, ze in openbare diskussie zal durven brengen.

Overigens, zoo de Regering verlangt dat haar wetsvoorstel aangenomen wordt, dan is haar, ongetwijfeld, de weg om tot de verwezenlijking van dit verlangen te geraken, gemakkelijk gemaakt. Het voorloopig verslag immers bepaalt zich niet tot gisping van wat aan de meerderheid van de leden der Tweede Kamer afkeurenswaardig is toegeschenen: het wijst met veel naauwgezetheid en talent aan, welke wijzigingen, om aan de genoemde meerderheid welgevallig te worden, het wetsvoorstel zou behooren te ondergaan. Wij wenschen dat de Regering een nuttig gebruik zal maken van deze wenken, welke in het voorloopig verslag zamengevat worden in de woorden, »voorkomende in § 10 van het laatste Voorloopig Verslag," waarin »het gevoelen van de meerderheid over de strekking van eene armenwet" het best schijnt te worden uitgedrukt: »Het moest eene overgangswet zijn, daartoe strekkende, om met beleid en voorzigtigheid de overhelling tot het verkeerde stelsel der wettelijke liefdadigheid, die nu reeds maar al te zeer bestaat, voor goed te keeren; om de heilloozе gemeentelijke subsidiën trapsgewijze te verminderen en eindelijk geheel te doen ophouden; *om het terugbrengen van geheel de armenzorg tot de kerkelijke liefdadigheid als einddoel te stellen en daarop ten slotte zoo weinig uitzonderingen toe te laten, als slechts eenigzins mogelijk is.* (blz. 8)."

Wij bragten zoo straks hulde aan de naauwgezetheid en het talent, waarmede het verslag gesteld is. De uittreksels, welke wij daaruit gaan geven, zullen die hulde aan de heeren, van Heiden Reinestein, van Goltstein, Blaupot ten Cate, Slicher van Domburg en Groen van Prinsterer — de kommissie van rapporteurs — deswege gebragt, allezins billijken. Desniettemin betreuren wij het echter, dat in die kommissie niet nog een ander element opgenomen is dan die, waaruit zij is zamengesteld; dat namelijk geen enkel vertegenwoordiger van de regten en belangen der Katholieken tot haar toegelaten is geworden. Wij maken daarvan, natuurlijk, der kommissie geen verwijt. Er blijkt evenwel uit van welken geest de meerderheid der Kamerleden in de sektiën, ook bij de behandeling van het besproken wetsontwerp, bezield is geweest. Nu is het wel waar, dat de goede beginselen, de beginselen door de Katholieken voorgestaan, daardoor geen nadeel hebben geleden: — worden die beginselen toch niet gehuldigd in het verslag als die van de meerderheid der Kamerleden? — doch van den anderen kant is het ook waar, dat de afwezigheid van een Katholiek in de kommissie van rapporteurs, in het voorloopig verslag, zeer merkbaar is. Zoo wordt op onderscheidene plaatsen (blz. 6, blz. 12) van »het hervormd kerkgenootschap," gesproken, in verband met de aanhangige armenwet, van hetgeen dat kerkgenootschap vermag, van datgeen, waartoe zijne leden geregtigd zijn; terwijl daarentegen van die Kerk, waartoe het twee vijfde gedeelte der bevolking van Nederland behoort, en van hetgeen zij vermag, en van hetgeen, waaraan zij moet vasthouden, met geen enkel woord sprake is. Wij meenen dat dit te regt mag betreurd worden; ook daarom wijl daardoor het werk der kommissie eene eenigzins partijdige kleur verkregen heeft, die niet de kleur mag wezen van het rapport van een ligchaam, dat het geheele Nederlandsche volk vertegenwoordigt.

Na dit weinige voorop gezet te hebben, gaan wij over tot het verslag-zelf.

Vrij eenparig heeft men in de Afdeelingen als algemeene punten van beschouwing voorop gezet den indruk, dien dit voorstel ten gevolge heeft gehad; de toetsing van hetzelve aan het regt der gezindheden, aan art. 195 van de Grondwet en aan de regelen eener goede staathuishouding.

In ééne afdeeling is door enkele leden als preliminaire reflektie ter sprake gebragt de mindere of meerdere tijdigheid van het voorstel [illegible] van eene zijde aangevoerd, dat het oogenblik tot de [illegible] ongelukkig gekozen scheen. Tegen dit gevoelen werd evenwel overgesteld, dat men in geen geval uit het oog mag verliezen, dat het 5de additionele artikel van de Grondwet, zoodanige onverwijlde indiening verpligtend voorschrijft, en de Regering dan ook in hare taak zoude zijn te kort geschoten, indien zij het wets-ontwerp één oogenblik langer dan de uiterste noodzakelijkheid vorderde, hadde teruggehouden.

§ 1. De indruk door dit wets-ontwerp te weeg gebragt was bij de overgroote meerderheid vergelijkender wijs gunstig. Het stelsel van de vorige ontwerpen, zeide zij, bevatte, gelijk zoo dikwijls in en buiten deze Kamer gezegd is, het verderfelijke beginsel van algemeene staatsarmenzorg, en had ook dien ten gevolge de strekking om de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid zooveel mogelijk aan banden te leggen. Dit op nieuw te betoogen zou hier overbodig zijn: het is reeds breedvoerig in de beide voorgaande voorloopige verslagen geschied. Van dat stelsel is, naar het gevoelen dier meerderheid, bij deze voordragt afgeweken. Dit schijnt althans voornamelijk uit de Memorie van toelichting te blijken, waaruit inzonderheid drie verklaringen in dat opzigt opmerkenswaardig kunnen worden genoemd. De eerste waar gezegd wordt: »de Regering aarzelt niet hare overtuiging uit te spreken, dat de vroeger aangeboden wets-ontwerpen daaromtrent (omtrent de toepassing der wet op de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid) verder zijn gegaan dan de aard der zaak medebrengt"; de tweede: »dat hoe men ook moge denken over de meerdere of mindere doelmatigheid van de wijze, waarop de Kerk dit gewigtig deel harer roeping vervult, — dit de zaak niet van aard kan doen veranderen, noch den Staat de bevoegdheid geven, de taak der Kerk over te nemen of haar te noodzaken hare inzigten aan de zijne ten offer te brengen"; en de derde: »dat de Staat slechts verpligt is te waken, »en dus enkel eene *politiezorg* uit te oefenen met opzigt tot de armoede".

De meerderheid kon dan ook geenszins ontkennen, dat deze in de Memorie van Toelichting aangegevene strekking ook in het wets-ontwerp doorstraalt, en zich laat opmaken niet alleen uit de weglating van die artikelen van het voorgaande voorstel, waarin de godsdienstige liefdadigheid en de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid aan de heerschappij der wet werden onderworpen, maar ook uit de in dit ontwerp opgenomen bepalingen, waarin het beginsel is gehuldigd, dat de armverzorging eene *zedelijke* verpligting is, rustende op de vrijwillige godsdienstige liefdadigheid.

Een aanzienlijk getal dezer leden had echter tegen de voordragt, zoo als zij daar ligt, menig onoverkomelijk bezwaar. Zij vonden daarin bepalingen, die aandruischen tegen het regt der gezindheden en der kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid, en die tevens de grenzen eener policie-zorg overschrijden. Zoodanige bepalingen meenden zij te vinden in de artt. 7, 10, 11 en 12, waarbij zich de wetgever begeeft op een gebied, dat het zijne niet is, zich mengt in zaken, die geenszins tot zijne bemoeijenis behooren, mededeelingen als verpligtend voorschrijft, die meer behelzen dan voor eene rigtige uitoefening van het toezigt »ne quid respublica detrimenti capiat" noodig zijn. Zij wezen ook op de artt. 20, 21 en 25, die in hun oog de kiem bevatten van eene Staats-armenzorg, en daartoe zelfs wettelijke regelen geven. En niet alleen de hier opgenoemde, maar ook andere bepalingen van het ontwerp, gelijk verder in dit Verslag zal blijken, behelzen voor deze leden groote bezwaren. Zelfs meenden zij, dat zonder de Memorie van Toelichting de voordragt van wet zelve niet zou nalaten de vrees bij velen te doen ontstaan, dat de Regering het stelsel van de vorige ontwerpen, *ofschoon in meer gematigden geest, was gevolgd.* Op zich zelf beschouwd gaven de opgenoemde bepalingen wel aanleiding tot deze opvatting, en het zou zelfs mogelijk kunnen zijn, dat een volgend Bewind daaruit, met ter-zijdestelling van de ontwikkeling van denkbeelden in de Memorie van Toelichting, gronden putte voor een te leveren bewijs, dat ook de wettelijke regeling van de kerkelijke en bijzondere armenzorg behoort tot de verpligtingen van den Staat.

En zoo keurden deze leden dan ook nog geringe wijzigingen noodig in die bepalingen dezer voordragt, die meer of min tegen het vooropgezette beginsel aandruischen. Dit was bij deze voordragt mogelijk, omdat daardoor het systeem der wet niet zal worden veranderd; maar in de vorige ontwerpen waren dergelijke wijzigingen niet dan met omverwerping van geheel hun systeem aan te brengen.

Eenige van deze leden zouden liever gezien hebben dat er van de instellingen sub *b* en *c*, in art. 2, geene melding ware gemaakt.

Er waren evenwel leden, die, ofschoon ook gestemd voor de vrijheid en de autonomie der kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid, niet geheel in de hiervoren staande beschouwing konden deelen. Ook zij beaamden volkomen, hetgeen hierboven omtrent de onmogelijkheid van eensklaps een beter stelsel te verkrijgen gezegd is, maar juist daarom konden zij zich ten volle met het voorgedragen ontwerp vereenigen, waarbij het beginsel dat »de ondersteuning der armen is een *zedelijke* pligt," rustende op de vrijwillige liefdadigheid, voor zoo ver het huns inziens nu toepasselijk kan zijn, wordt aangenomen. Week dus het ontwerp van het zuiver beginsel der Christelijke liefdadigheid eenigzins af, dit had eensdeels ten oorzaak de verpligting van den Staat, om over den stand der armoede een wakend oog te houden; anderdeels, omdat het onmogelijk is eensklaps tot dat zuiver beginsel over te gaan, zonder belangrijke kwetsing van belangen.

Eindelijk waren er nog leden, die dit ontwerp ten eenenmale afkeurden. Naar hun inzien zijn in het armbestuur kracht en eenheid volstrekt noodzakelijk; en om deze te bereiken moesten ook de kerkelijke en bijzondere instellingen in deze wet aan de noodige bepalingen onderworpen worden. Volkomene bandeloosheid en onttrekking dier instellingen aan alle regel en toezigt van Staatswege, zoo als door velen in dit ontwerp verlangd wordt, was zooveel als alle armenzorg, tegen de bedoeling der Grondwet in, los te laten. Zulks achtten deze leden eene tekortkoming in de zorg voor de algemeene veiligheid en voor die van den Staat. Daarom juichten zij het stelsel der vorige ontwerpen toe.

§ 2. Ook dit wetsvoorstel is bepaaldelijk aan het regt der gezindheden ter toetse gebragt. Uit dit oogpunt beschouwd, had een groot aantal leden tegen verscheidene artikelen ernstig bezwaar, die naar hun inzien niet overeen zijn te brengen met eene volkomene eerbiediging

van dat bestaande regt. Daaronder behooren in de eerste plaats te worden vermeld die bepalingen in het eerste hoofdstuk van het wetsontwerp, die met de autonomie der kerkelijke instellingen strijdige verpligtingen opleggen. De verpligte overlegging van reglementen bij art. 7, en de vereischte mededeeling van opgaven bij art. 10, en dat onder bedreiging van straf, omschreven, schenen hun onvereenigbaar met het hier aangenomen en in de Memorie van Toelichting ontwikkeld hoofdbeginsel. Ten andere zijn er, naar hunne meening, in de hoofdstukken *twee* en *vier* voorschriften van zoodanigen aard, dat zij bezwaarlijk kunnen geacht worden noodige bepalingen ter rigtige uitoefening van Staatspolicie te zijn. Deze leden uitten de vrees dat, ten gevolge van deze voorschriften, de Staat er onvermijdelijk toe zal komen, om zich regtstreeks of zijdelings te belasten met de taak, die volgens het eigen stelsel der Regering in art. 20, aan de godsdienstige liefdadigheid overgelaten heet; dat aldus het regt der gezindheden zal zijn miskend én als particuliere genootschappen, én gelijk zij bij de regeling ook der aangelegenheden van publiek belang in al wat godsdienst en zedelijkheid betreft, eene eigenaardige roeping en werking hebben, waarin zij, juist wanneer hare onafhankelijkheid wordt geëerbiedigd, aan de volksontwikkeling en het algemeen nut dienstbaar kunnen worden gemaakt.

Onder de voorstanders van de vrijheid en autonomie der gezindheden, zijn er evenwel niet weinigen geweest, die met de Regering de noodzakelijkheid beweerden, om aan den Staat de bevoegdheid toe te kennen, om de noodige inlichtingen te vragen en des noods met eenige klem te eischen. Kon het in sommige opzigten zijne nadeelige zijde hebben, men behoorde niet uit het oog te verliezen, dat dit gevaar opgewogen wordt door het nut, hetwelk uit zulke inlichtingen kan worden getrokken, van welke vele voor den Staat in het uitoefenen van het hem opgelegde toezigt onmisbaar kunnen geacht worden.

Volgens die leden evenwel, welke het stelsel der vorige ontwerpen waren toegedaan, werd hier het algemeen belang opgeofferd aan een zoogenaamd regt der gezindheden, aan welke zij geen ander karakter dan dat van zedelijke ligchamen kunnen toekennen, welke alle aan staatstoezigt zijn onderworpen, en waarvan althans die instellingen, die in verband staan met een zoo uiterst gewigtig onderwerp als de armenzorg, niet moesten worden uitgezonderd. In de uitoefening van dit regt komt de Staat dan ook in geenen deele op het gebied der Kerk, oefent geen *jus in sacra* uit, maar voldoet alleen aan de op hem rustende dure verpligting, om ter wille van de algemeene veiligheid den gemeenen vijand in het oog te houden en zooveel mogelijk te overwinnen.

Niet veel wijzer dan omtrent de binnenlanden van Afrika, zijn wij wat aangaat hetgeen de binnenlanden van Rusland meldenswaardigs opleveren. Slechts stuksgewijze en dan nog maar zeldzaam krijgt men dienaangaande eenige inlichtingen; en dan nog welke inlichtingen! Slechts dezulke, als welke de Russische censuur aan het overige Europa gunt, komen ter algemeene kennis; alle overige houdt zij zorgvuldig en met de meest mogelijke strengheid terug. Met te levendiger belangstelling, naarmate daartoe de gelegenheid zeldzamer is, neemt men dan ook kennis van hetgeen door personen, die vertrouwen verdienen, betreffende de inwendige gesteldheid van Rusland geschreven wordt, weshalve wij meenen het volgende schrijven, in de *Emancipation* gepubliceerd, in onze kolommen te moeten opnemen. Men leest in dat blad:

»De volgende feiten, zijn ons als waar medegedeeld door een personaadje, wiens karakter en stand ons alle vertrouwen inboezemen:

»In de maand December des vorigen jaars, toen het kabinet van Sint-Petersburg, ten aanzien van Europa, betuigde, dat niet het minste denkbeeld van veroveringszucht het bezielde en het eenig doel zijner eischen te Konstantinopel was, het verkrijgen van zekere, godsdienstige waarborgen ten voordeele der Grieken in Turkije, verkondigden hoog geplaatste agenten van den Czaar, die naar de midden-provincien van het rijk gezonden waren en deden aldaar openlijk verspreiden, dat de oorlog bepaald was, dat voor Rusland het uur geslagen had, om zijn lotsbestemming te vervullen, dat het Ottomannische rijk op het punt was te eindigen en dat de roem en het heil van het Keizerrijk eischten, het zijne grenzen tot aan de Middellandsche Zee uitstrekte. Die meening was niet slechts in konfidentieele stukken geopenbaard (van welke stukken eenigen in handen der Fransche en Engelsche ambassadeurs zijn gevallen), of in door het gouvernement geoorloofde vereenigingen verkondigd, maar tevens ontwikkeld in aan de censuur onderworpen volks-geschriften en zelfs in de kerken der groote steden. Kollegies, als die onzer Kamers van koophandel, verkregen van de plaatselijke gouverneurs het verlof, zich officieel tot den Czaar te mogen wenden, ten einde hem te smeeken de grenspalen om te werpen, waarmede Rusland in het zuiden bekneld wordt.

»Naar het gevoelen des graanhandels is het niet genoeg dat de Donauprovincien de wet des Czaars ontvangen, de Zwarte Zee moet eene Russische zee worden, een soort van kolossale scheepstimmerwerf en tuighuis, waar Moskovische vloten gebouwd kunnen worden, zich kunnen in veiligheid stellen en ongestraft al de Europeesche zeemogendheden kunnen tarten. Ter verwezenlijking van zulk een plan moeten de Dardanellen aan Rusland behooren. De Dardanellen zullen alsdan een ondoordringbaren muur daarstellen, waarachter de Russische zeemagt eene in de beschaafde wereld ongekende grootheid zoude verkrijgen. Den dag dat de Zwarte Zee aldus verdedigd, in eene *fabriek van oorlogschepen* zal zijn herschapen (die uitdrukking bevindt zich in eene memorie van twee kooplieden van Odessa, bij duizende exemplaren voor rekening van het gouvernement verspreid geworden), dien dag zal Rusland zich de moeite kunnen besparen zijne havens te versterken en telkens, als het zulks noodig oordeelt, een zegevierenden inval in de Middellandsche Zee doen.

»Een door den Staat bezoldigd professor te Moskou, heeft in 't openbaar, in de tegenwoordigheid van den gouverneur, van een honderdtal ambtenaren en een aanzienlijk getal toehoorders, dat thema besproken. In drie achtervolgende lessen met daverende toejuichingen begroet, werd hij tegen het einde van December tot een hoogen rang verheven en ontving een kostbaar geschenk uit de handen van generaal S..., die eene rondreis deed in de midden-provincien. Verscheidene Moskovische kooplieden hebben een som van 40,000 franks bijeen gezameld, bestemd, om met de eene helft er van den professor W... te beloonen, en om voor de andere helft een half millioen exemplaren te doen drukken van een uittreksel van het staatkundig stelsel van dien stoutmoedigen aardrijkskundige. Exemplaren van dat geschrift zijn door lord Seymour naar Londen gezonden.

»Eene niet minder merkwaardige ontdekking, welke ons uit dezelfde bron is geworden, verdient onder de aandacht van Duitschland te worden gebragt. Vier jaren geleden, toen de Russen Hongarije binnentrokken, werd te Moskou het gerucht verspreid en door de ambtenaren niet geloochend, dat de troepen van den Czaar dat land niet meer zouden verlaten. Vele Russische officiers waren zelfs in het denkbeeld, dat het de bedoeling van den Czaar was, om zich ten minste een gedeelte van de Hongaarsche Staten toe te eigenen. Na de onderwerping der oproerlingen, vernam men te Moskou en elders, met innige spijt, dat de Russische legers met ledige handen zouden terugkeeren. Aanzienlijke personaadjes, die zich nimmer zouden hebben vermeten den Czaar eene onaangename demonstratie te doen, aarzelden niet hem te verzoeken, zich niet te laten medeslepen door zijne aangeborene edelmoedigheid; zij bragten hem onder het oog, dat het hem gemakkelijk zou zijn Hongarije te behouden, zich bepaaldelijk in Moldavie en Wallachije te vestigen en een bezettingsleger op den Aziatischen oever der Zwarte Zee te werpen. Verre van door den Czaar berispt te worden, werden die personaadjes volmaakt goed onthaald, en een hunner voert tegenwoordig het bevel over een brigade aan den Donauoever.

»Van den 15 tot den 25 Februarij, hebben al de in Frankrijk en Engeland gevestigde Russen het formeel bevel ontvangen, naar hunne wettige verblijfplaats terug te keeren. Eenigen veroorloofden zich, ten hunne gevalle eene uitzondering te verzoeken, uithoofde van familiebelangen, welke hunne tegenwoordigheid in het westelijk gedeelte van Europa vorderden. Hun zulks geweigerd zijnde, verzochten zij eenige maanden uitstel. Op nieuw ontvingen zij eene weigering door tusschenkomst van de te Parijs en Londen rezideerende ministers. Die laatste weigering ging gepaard aan de waarschuwing, dat de oorlog langdurig en hevig zou zijn. Daarop sloegen allen den weg naar Rusland in. Terwijl het Petersburgsche kabinet de Russen tot hun vertrek uit den vreemde aanspoorde, hield het door bemoeijelijkingen de in Rusland gevestigde vreemdelingen op, welke zich gereed maakten om ook naar hun vaderland terug te keeren. 't Is niet moeijelijk te raden, waarom het Russische kabinet het vertrek der vreemdelingen wilde beletten. Het vreesde de openbaarmaking van een en ander door sommigen hunner en dit artikel bewijst, dat het zich niet bedrogen heeft."

Wij hebben in ons voorlaatste Nommer gezien op welke grove wijze het *Journal du Limbourg* dezer dagen den draak gestoken heeft met zijne lezers, die, wanneer zij gewoon zijn geloof aan zijne woorden te hechten, in geene geringe ongerustheid door hem zullen gebragt wezen. Hij ontvangt deswege van den *Courrier de la Meuse* de wel verdiende kastijding:

»Dergelijke scherts schijnt ons geheel ontijdig en moest niet in de kolommen van een dagblad worden gevonden, dat zich zelf acht 't Is openlijk met zijne geabonneerden en zijne lezers den spot drijven, om, onder het mom van waarheid, valsche en onrustbarende tijdingen te verspreiden. De tijdsgebeurtenissen zijn te gewigtig en geven aanleiding tot te ernstige overwegingen, dan dat het geoorloofd zij de bevolking meer onrust te veroorzaken, en, als de kwaadwilligheid dergelijke geruchten verzint, dan moest men zich ten minste wachten er beschouwingen en herinneringen bij te voegen, die volstrekt niet geschikt zijn om de gemoederen gerust te stellen en de openbare orde en rust te bewaren. Wij gelooven niet dat de beschermheeren van het *Journal* aan de aardigheid van het ministerieel blad veel goedkeuring zullen schenken."

In de zitting van het Lagerhuis, gehouden den 30 Maart, is het voorstel van den heer Chambers maar weinige schreden vooruitgegaan, niettegenstaande die zitting geduurd heeft tot 's nachts twee uur. Het gold de benoeming van de kommissie van *enquête*. Men heeft het niet verder kunnen brengen dan tot de benoeming van één lid van die kommissie, van den heer Chambers namelijk. Het overige van den tijd heeft men in drukke en zeer levendige diskussien doorgebragt, naar aanleiding van allerlei incidenteele vraagstukken, door onderscheidene Parlementsleden, welligt ter vertraging van den gang der zaak, opgeworpen. Men weet met welk succès de groote O'Connell gewoon was van die taktiek gebruik te maken. Zelden hield zij van het nemen van onbillijke maatregelen terug; zij schonk echter gereede gelegenheid om het onbillijke van den voorgenomen maatregel van alle kanten toe te lichten en in den helderen dag te stellen, zoodat zijne warmste verdedigers, bij slot van rekening, tot het bewustzijn moesten geraken van zich aan eene onbillijkheid schuldig te maken. Het is te verwachten, dat het volgen der O'Connellsche taktiek ook thans weer datzelfde effekt zal hebben.

Wat intusschen te denken van een Staatsligchaam, als het Engelsche Parlement, dat, in tijdsomstandigheden zoo ernstig als de tegenwoordige, zich dagen en dagen achtereen onledig houdt met de vraag, of het al dan niet van belang is te weten, welke de inwendige organizatie is van kloosterlijke instellingen? Stelt het daarin belang, het raadplege dan de konstitutiën dier instellingen, die niet geheim worden gehouden. Doch stelt het prijs op den voortduur der algemeene achting, dan wijde het in 't openbaar zijne zorg aan andere en meer dringende zaken.

Men schrijft ons uit Rijswijk bij 's Gravenhage, 3 April:

»Heden werd alhier door Vrouwe M. F. C. de Vogel van Aalst Weduwe J. E. A. van der Kun plegtig de eerste steen gelegd van het liefdegesticht, dat naast ons kerkgebouw, met welks vergrooting en opluistering men alsmede bezig is, wordt opgerigt. Het terrein was met vlaggen en groen smaakvol versierd en een talrijke schaar gemeentenaren, met kerk- en arm-meesters aan het hoofd, woonde de plegtigheid bij. Nadat de Pastoor der gemeente met korte woorden de tweevoudige bestemming des gestichts had aangewezen: de Godsdienstige opleiding van hen, die de loopbaan des levens eerst gaan beginnen, opdat zij eenen goeden weg zouden bewandelen; en de liefderijke verzorging van hen, die hunne loopbaan bijna volbragt hebben, opdat zij die goed zouden eindigen, stipte hij de vereerende redenen aan, waarom genoemde Edele Vrouwe tot het leggen des eersten steens was uitgenoodigd geworden; namelijk dat zij dit ontwerp had aangegeven en door hare milde bijdrage de verwezenlijking daarvan had mogelijk gemaakt. Hij wenschte haar dan ook, dit gebouw niet alleen voltooid en bevolkt te zien, maar dat zij nog vele jaren getuige mogt zijn van het goede dat hetzelve zal te weeg brengen. Hij beval eindelijk deze stichting aan in hare blijvende belangstelling en mildadigheid en in die van hare zoo godsdienstige en menschlievende familie; hij verzocht haar daarvan de beschermster te willen zijn, ook dan wanneer zij, wat alle wenschten en smeekten, voor huisvesting en verzorging aan behoeftigen alhier gegeven, eenmaal inwoning en zaligheid vinden mogt in het huis des Hemelschen Vaders. Nadat de WelEd. Heer J. H. C. van der Kun, de oudste zoon der genoemde edele Vrouwe, deze toespraak op zeer gepaste wijze beantwoord had, werd nu de eerste steen gelegd onder het luid gejuich der verzamelde menigte, en het werkvolk, daarna in de nieuwe pastorie onthaald op een voedzaam middagmaal en bovendien met een geschenk in geld begiftigd."

Men meldt uit Ulrum het volgende:

De landverhuizing uit de provincie Groningen, naar de Vereenigde Staten van Amerika neemt op eene verbazende wijze toe.

Over de tachtig personen, meerendeels afkomstig uit de gemeente Uithuizen (58) en omstreken van het Reitdiep, zijn naar Rotterdam vertrokken, om van daar in het begin der maand April naar New-York scheep te gaan, en waarbij zich op de Roodehaan meer anderen gevoegd hebben.

Tegen Paschen e. k. vertrekken van hier 119 personen, waaronder 12 zuigelingen beneden 1 jaar oud, zullende zij den 25 April met het Amerikaansche driemastschip *Isabella*, kapt. Haynden, van Rotterdam naar New-York afzeilen, als: 20 personen van Ulrum, 18 van Vierhuizen, 5 van Houwerzijl, 10 van Leens, 2 van Zuurdijk, 14 van Warfhuizen, 1 van Wehe, 2 van Kloosterburen, 27 van Eenrum, 7 van het Westernieland, 7 van den Andel, 1 van Warffum, en 5 van Uskwert.

Voor deze personen is het stortgeld voor de passage

bij den agent H. W. Schuringa, broodbakker te Ulrum, reeds voldaan.

Ook teekenen andere personen reeds in, om in de maand Mei e. k. van hier te vertrekken, terwijl er uit gezegde dorpen ook reeds eenige naar Rotterdam op reis zijn, en andere over Liverpool willen reizen, zoodat het getal vertrekkende personen uit het kanton Onderdendam vrij aanzienlijk zal worden.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal die opgeroepen is geworden om hare werkzaamheden op heden te hervatten, heeft geene zitting kunnen houden aangezien geen genoegzaam getal leden tot het houden eener Vergadering opgekomen. De bijeenkomst is tot morgen ochtend ten elf ure uitgesteld.

Bij besluit van den 3den April jl., n°. 35, heeft Z. M. goedgevonden den beeldhouwer E. F. Georges, te Utrecht, te benoemen tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Z. M. heeft tot maj.-kommand. bij de dienstd. schutterij te Dordrecht benoemd W. de Ravelet, gepens. kapt. van het leger.

Z. M. heeft aan den heer J. F. van Hanewijk, op zijn verzoek en behoudens aanspraak op pensioen, eervol ontslag verleend als prov. inspekteur van en verifikateur der komptabiliteit van direkte bel., in- en uitg. regten en akcijnsen te Groningen; zijnde voorts de post van verifikateur der komptabiliteit van voornoemde middelen te Groningen met 1 Julij a. s. ingetrokken en bepaald, dat de thans bestaande drie bureaux van verifikatie der comptabiliteit van 's rijks bel. te 's Hertogenbosch, Arnhem en 's Gravenhage zullen worden ingedeeld in voege als volgt: de prov. Noord-Brabant, Gelderland, Zeeland en Limburg, resid. 's Bosch; de prov. Friesland, Overijssel, Groningen en Drenthe, resid. Zwolle, en de prov. Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht, resid. 's Gravenhage.

Z. M. heeft op hun verzoek eervol ontslagen de landmeters 1e kl. bij het kadaster D. Middelbergh, te Zwolle, en H. F. Firinga, te Groningen, behoudens aanspraak op pensioen.

Z. M. heeft bij het departement van Marine bevorderd: tot kommiessen: de kommiesen-titulair J. K. de Vries en L. C. ten Hoove; tot adjunkt-komm. de 1ste klerken C. L. Winkelaar en J. G. C. Wiemans; terwijl de personele titel van kommies is verleend aan den adjunkt-kommies P. J. Coolhaas.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 April. De *Caradoc*, den 27 Maart van Konstantinopel vertrokken, is den 3 dezer te Marseille aangekomen, met depêches voor het Fransche en Engelsche gouvernement.

De generaal der genie, Sir J. Burgoyne, dient het verslag in van zijne inspektie, gehouden over de verdedigingswerken van Turkije.

De vereenigde eskaders zijn dd. 24 Maart naar de Zwarte Zee teruggekeerd.

De agitatie in Griekenland ter gunste van den opstand neemt toe.

Twee stoomfregatten, den 28 van Algiers te Malta aangekomen met 2000 man troepen, zijn den 30 naar Gallipoli vertrokken.

— De geallieerde eskaders hebben koers gezet naar Varna.

— Volgens een der Duitsche bladen, zouden door de Oostenrijksche troepen, die op de grenzen van Hongarije vereenigd zijn, een brug over den Donau zijn geslagen, ter hoogte van Belgrado. En dit feit wordt opgegeven, als een begin van Oostenrijks active deelneming in den krijg tegen Rusland.

— De wetgevende vergadering heeft een begin gemaakt met de diskussie over het rapport der kommissie in de zaak van den graaf de Montalembert. De konklusie van het rapport, namelijk weigering der aanvrage tot vervolging is door vier leden verdedigd, en bestreden door de president en vice-president van den staatsraad, in hunne qualiteit van kommissarissen van het gouvernement. Men verzekert dat ook de graaf de Montalembert het woord zal voeren.

Naar men later verneemt is de aanvrage der Regering tot vervolging door de wetgevende vergadering, met eene groote meerderheid van stemmen toegestaan.

— Naar luid van de tijdingen door den *Caradoc* aangebragt neemt de beweging in Griekenland ter gunste der opstandelingen in Epirus en Thessalie steeds toe; in brieven uit Athene wordt gemeld:

»De gezant der Porte, Neaset Bey heeft den 19den dezer aan het Grieksche gouvernement eene nota ingediend waarin hij 1°. verlangde dat alle officieren van het Grieksche leger, die tegen de Turken in Epirus strijd voeren, door het Grieksche gouvernement zouden worden teruggeroepen, en wanneer zij op de oproeping verschenen, voor den regter gebragt en gestraft zouden worden, en wanneer zij niet verschenen, geene soldij langer uit de Grieksche schatkist zouden genieten: 2°. dat twee hoogleeraren en de rector der hoogeschool van Athene wegens hunne voor Turkije beleedigende redevoeringen en handelingen zouden worden afgezet, 3°. dat de dagbladen niet langer tegen Turkije zouden mogen schrijven; 4°. dat alle commissien die zich in Griekenland gevormd hadden met het doel om den opstand in Epirus aan te moedigen en te ondersteunen, zouden worden ontbonden; 5°. dat degenen die de gevangenis te Chalkis hadden geopend en de straffelingen den opstandelingen te hulpe hadden laten snellen, zouden gestraft worden.

»Den 19 en 20 beraadslaagde de ministerraad onder voorzitting van Koning Otto over die nota; en het daarop te geven antwoord werd eenstemmig vastgesteld. De Koning wilde echter in dit hagchelijk tijdsgewricht ook de volksvertegenwoordiging raadplegen en deed eene vergadering der wetgevende kamers beleggen. Het antwoord op de Turksche nota werd door de ministers eerst aan de kamer van volksafgevaardigden voorgelegd, met de vraag of daarin genoegzaam voor de handhaving van de eer der kroon en van 's lands regten gezorgd was. De kamer gaf op deze vraag eenstemmig en met geestdrift een bevestigend antwoord. Bij den senaat zochten eenige leden, die zich het vooruitzigt op een ministers-zetel niet bederven wilden, hunne meening te bewimpelen; maar de ministers verlangden een stellig antwoord en drongen de vergadering tot eene openlijke stemming; daarbij werd het gedrag des bewinds met 22 tegen 16 stemmen goedgekeurd.

»In het antwoord van het Grieksche gouvernement worden de vijf bovenstaande punten in bedaarden en waardigen toon behandeld, en aldus beantwoord: 1°. de officieren die aan den strijd in Epirus deel nemen, hebben allen hun ontslag uit de Grieksche krijgsdienst genomen of zijn van de stamboeken van het Grieksche leger geschrapt; soldij ontvangt geen hunner langer; zij zijn thans gewone burgers, en de regering heeft geene magt over hen; 2°. de hoogleeraren der Atheensche universiteit hebben niets strafbaars gedaan, voor zoo veel aan de regering bekend is, maar zij is bereid daaromtrent nader onderzoek te doen; 3°. de drukpers is in Griekenland krachtens de bestaande wetgeving vrij; 4°. eigenlijk gezegde kommissien tot bevordering van den opstand in Epirus bestaan in Griekenland niet, en de persoonlijke deelneming van individuën kan door de regering niet belet worden; 5°. wie de gevangenis te Chalkis geopend heeft, is nog niet gebleken; doch het onderzoek daarnaar wordt voortgezet.

»De Turksche zaakgelastigde ontving dit antwoord den 30sten Maart des avonds, en scheen daarmede eerst genoegen te nemen; doch na eene conferentie met de gezanten van Frankrijk en Engeland vroeg hij omstreeks middernacht zijne reispassen; deze ontving hij den volgenden ochtend, en terstond daarop verliet hij Athene om zich op een Fransch fregat naar Konstantinopel te begeven.

»Den 23sten Maart, ontving de Grieksche regering eene nota van de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland, waarin zij verantwoordelijk gesteld werd voor de afbreking van het diplomatiek en handelsverkeer tusschen Griekenland en Turkije."

— Het Wetgevend Ligchaam vergaderde heden, (1 April) om kennis te nemen van het verslag der kommissie, betreffende het in beschuldiging stellen van den graaf de Montalembert. Dat verslag behelst het volgende: Hoewel de kommissie erkent, dat de aanvraag ter geregtelijke vervolging van de Montalembert ernstig gemeend en zonder hartstogtelijkheid is, heeft ze echter noodig geoordeeld, die aanvraag met de grootste aandacht te onderzoeken. Dat onderzoek was te noodzakelijker, wijl het schuldig gedrag of de misdaad van den heer de Montalembert moeijelijk te bepalen is, zijnde ze minder in den brief zelven, dan in de openbaarmaking er van gelegen. De heer de Montalembert heeft intusschen verklaard, dat hij aan de openbaarmaking van zijn schrijven in het *Journal de Liège* geen schuld had. De kommissie was voornemens den koninklijken prokureur te vragen, op welke bewijzen de aanklagte gegrond was, toen zij vernam, dat de heeren Baroche en Rouher tot kommissarissen benoemd waren. Zij wendde zich alstoen tot die heeren, en beiden verklaarden, dat zij geen materieel bewijs der openbaarmaking in handen hadden. Daarop deed de kommissie onderzoek bij den heer de Montalembert. Ook deze zeide, dat hij aan de openbaarmaking van den aan den heer Dupin geschreven brief geheel vreemd was.

Hij deed wijders bemerken dat men den brief slechts behoefde te lezen, om door den snijdenden persoonlijken toon die er in heerscht overtuigd te worden, dat hij niet ter openbaring bestemd, maar *ab irato* geschreven was en wel onder den indruk der redevoering, welke Dupin bij een brief had gevoegd, wiens inhoud regtstreeks tegen de meening aandruischte, welke de voormalige Executeur-testamentair van Louis Philippe, onlangs geuit had. Ik moet hierbij voegen, gaf de heer de Montalembert der kommissie te verstaan, dat ik, zelfs tegenover eene geregtelijke vervolging de man niet ben, om mijne daden te ontkennen. Ik heb den brief geschreven en onderteekend. Maar ik verklaar, dat ik bij de aanstaande uitbreking des oorlogs en in het oogenblik dat de regering den bijstand en de eendragt van alle Franschen noodig heeft, de openbaarmaking van den brief opregt betreur. De meerderheid der kommissie heeft gemeend dat die verklaring uit den mond van een afgevaardigde een voldoende borg was, en in gemoede geoordeeld, hare goedkeuring aan de vervolging niet te mogen hechten. Het verslag der kommissie bewijst ten slotte, dat de Montalembert de buitenlandsche politiek van het gouvernement levendig goedkeurt.

— Men leest in den *Univers:*

Men begint eindelijk in Frankrijk te begrijpen dat zullen de orde en de vrede in Europa op vaste grondslagen worden gevestigd en onderhouden, het noodig is dat er een naauw verbond besta tusschen Frankrijk en Oostenrijk. Men begint meer en meer de behoefte in te zien aan een goed aan een gesloten en krachtig Oostenrijk, de katholieke Slavonen stellende tegenover de Grieksche Slavonen en een slagboom uitmakende tegen Rusland. Afgaande op deze aanvankelijk reeds gewijzigde meening, bouwen wij voor de toekomst onze hoop op de vereeniging der twee groote katholieke mogendheden, zonder welke geene beslissende overneming voor het Westen zal mogelijk wezen. Gedurende eeuwen heeft Frankrijk de Duitsche Keizers als zijne voornaamste vijanden beschouwd. Deze verouderde vooroordeelen zijn verdwenen. Het is tegen Rusland dat zich met regt de voorzorg en vrees keert. De vermetelheid van Rusland zou een gelukkig resultaat ten gevolge hebben, zoo zij dit Oostenrijksch-Fransch verbond bewerkte, waardoor de zekerheid zou verkregen worden van een afdoende zegepraal over de pogingen der revolutionnairen. Men zou alsdan zien wat Frankrijk en Oostenrijk, tot een belangloos doel voor het behoud der maatschappij vereenigd, voor de wereldvrede vermogten.

Zoo Oostenrijk het zwaard trok, en op dit oogenblik voorwaarts schreed, zou Rusland gedwongen zijn hals over kop de vorstendommen en het Ottomannische grondgebied te ontruimen, want 50,000 man Oostenrijkers, vereenigd met de Turksche legermagt te Kalafat, zou voldoende wezen, om de Russische troepen, tusschen twee vuren geplaatst, met een volslagen ondergang te bedreigen, zelfs vóór de aankomst van het Engelsch-Fransche leger.

ENGELAND.

LONDEN, 4 April. Een depêche uit Weenen, medegedeeld door den *Times*, meldt, dat de Groot-Mufti en de president van den geheimen raad zijn ontslagen, en vervangen door personen die de Westersche mogendheden welgevalliger zijn. De oorzaak van dit ontslag moet gezocht worden in de oppositie dezer beide voorstanders der oud-Turksche partij, tegen de aan de Christenen verleende koncessien.

— In den *Dublin Marcantile Advertiser* van jl. Vrijdag, een voor deszelfs officieele mededeelingen bekend blad, leest men het volgende:

Gisteren (Donderdag) 30 Maart is een naar de haven van Waterford opvarend Russisch schip door het fort Duncannon beschoten en bemagtigd geworden. De kapitein en het scheepsvolk waren geheel onbekend met de oorlogsverklaring. Het schip, dat met graan was beladen, uit de Zwarte Zee kwam en drie maanden reis had, ligt thans in de haven van Waterford, terwijl de kapitein en het scheepsvolk als krijgsgevangenen naar den kerker zijn gebragt.

DUITSCHLAND.

— Coblenz, 2 April. De landverhuizing langs den Rijn gelijkt tegenwoordig een ware volksverhuizing. Onze politie is daarbij zeer waakzaam en zorgt door het zich doen toonen der vereischte papieren, dat jongelingen tot den militairen stand verpligt, zich niet inschepen en zich alzoo aan die pligten onttrekken. Schrijver dezes was getuige dat eenige jongelieden voornemens op de boot over te gaan, aangehouden en teruggezonden werden naar hunne haardsteden, waar hun proces werd opgemaakt.

BELGIE.

BRUSSEL, 4 April. Men schrijft uit Leuven, dd. 2 dezer. Onze gansche stad is smartelijk bewogen ten gevolge van een vreesselijken moord heden tusschen zeven en acht ure gepleegd.

Tegenover de Onze-Lieve-Vrouwe kerk der Dominikaners woont alleen met hare dienstmaagd in een afgelegen huis, Mej. Ch. de Bruyn, zuster van den provincialen raadsheer van dien naam. Dezen ochtend, terwijl genoemde juffrouw ter misse was gegaan, is een dief, naar het schijnt, door in de Onze Lieve Vrouwestraat over den tuinmuur te klimmen, het huis binnengedrongen. Toen Mej. de Bruyn te huis kwam, vond zij hare dienstmaagd bijna dood in haar bloed badende.

Dadelijk riep de ontstelde dame de buren; eenige oogenblikken later kwam de justitie, aan wie het gelukte, na vijf of zes uren gezocht te hebben den moordenaar in het heestergewas van den tuin van het hospitaal te vinden, dat eenige schreden van het tooneel der mis-

daad verwijderd is. 't Is een misdadiger die eenige weken geleden ziek in het gasthuis lag. Wat het ongelukkige offer betreft, haar hoofd is op verscheidene plaatsen door een snijdend werktuig verwond geworden. Men gelooft niet dat zij een dag haar ongeluk zal overleven.

Men verneemt verders dat de moordenaar Bruylants heet; hij is niet ouder dan 25 of 26 jaar. Hij schijnt tot hiertoe geen medepligtigen te hebben. 't Is een wezenlijk wonder dat Mejufvrouw de Bruyn, schier in 't zelfde oogenblik te huis komende, dat de misdaad gepleegd werd, niet het lot harer ongelukkige dienstmaagd heeft geduld. Het gebeurde ten huize van Evenepoel te Brussel is te dezer gelegenheid weder in aller mond te Leuven.

— Men schrijft uit Parijs aan den *Précuseur*: De daling der staatspapieren ter beurze van heden, is voornamelijk toe te schrijven aan het gerucht van eene nieuwe ligting van 140,000 man. Dat gerucht weegt meer dan de gunstige berigten van Weenen en Berlijn ontvangen, en aan de moeijelijkheden der liquidatie gevoegd, heeft het de ontzaggelijke beweging veroorzaakt waarop ik doel. Inderdaad, de liquidatie wordt moeijelijk volbragt; de spekulanten die zich op deze maand hebben doen overdragen, is zulks niet dan met groote opofferingen gelukt. Men beschouwt als bedreigd een lid van het parket en eenige coulisse-agenten.

Ik zal u herhalen wat men mij twee dagen geleden schreef, ten aanzien der openbaarmaking in de Russische dagbladen, van de korrespondentie van prins Albert met Keizer Nikolaas. Men verzekert in de best geïnformeerde kringen, dat met die openbaarmaking in dit oogenblik reeds een begin is gemaakt.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 5 April.

BEVALLEN (1 April): M. J. Friedrichs, geb. Edema, D. - S. C. J. Roëll, geb. Huijghens Backer, Z. — (2 April): A. C. van Deventer, geb. Heineman, Z. - M. W. Bloijs van Treslong, geb. Asscherman, D.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		4 APRIL 4 u. gebl.	5 APRIL 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	52 1/16	53	à	54	54
Dito Dito	3 „	62¾	64	„	64⅞	64⅞
Dito Dito	4 „	79⅛	81	„	81⅞	81⅞
Amortisatie	3½ „		82½	„	83	
Handel-Maatschappij	4½ „			„		
Haarlemmermeer	5 „			„		
O. I. Leening 1844	4 „			„		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ „			„		
Dito Hollandsche dito				„		
Obligatiën	4½ „			„		
België, Certifikaten	2½ „			„		
Dito	4½ „			„		
Dito *Rothschild*	2½ „		42⅞	„	43	
Frankrijk, Certifikaten	3 „			„		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 „	93	93¾	„	94⅜	
Dito A°. 1828—1829	5 „		93¾	„	94⅛	
Inschr. op 't Grootboek	6 „			„		
Dito Certifikaten	6 „	54		„		
Certifikaten te Hamburg	5 „			„		
Negot. 1831 en 1833	5 „			„		
Negot. 1840	4 „	67¾	70	„		
Dito *Stieglitz*	4 „			„		
Dito Nieuwe	4 „			„		
Nieuwe Engelsche	4½ „	74¾	76½	„	77	
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1 „	16½	16 11/16	„	16⅞	16¾
Nieuwe	3 „			„		
Binnenlandsche	3 „	31½	32	„	32¼	32¼
Cert. Coup. Sp. Com.			3 9/16	„	3⅝	
Amortisable Schuld				„		
Portugal, te Londen	3 „	30⅝	31¼	„	31¾	31¾
Dito Uitgestelde				„		
Weener Bank	5 „			„		
Dito	4 „			„		
Metalliek 1816—1852	5 „	54⅝	56¼	„	58¼	
Dito 1847	2½ „	28¼	29⅛	„	29¾	
Dito 1851 en 1852	2½ „	28¼	29⅛	„	29¾	
Dito 1849	5 „	71¾	73	„	75⅝	75⅝
Dito Letter B	5 „	71¾	73	„	75⅝	75⅝
Aand. *f* 500 bij *Rothsch.*				„		
Dito - 250 dito 1839				„		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 „			„		
Polen, Obligatiën	4 „	56¼	59½	„		
Aandeelen 1835			127	„		
Dito met Loting fl. 500				„		
Sardinië, te Londen	5 „			„		
Denemarken, dito	5 „			„		
Peru, dito	4½ „	51	52	„	52½	
Griekenland, te Londen	5 „			„		
Philadelphia, bij *Hope en C°.*	5 „			„		
Dito te Londen	6 „			„		
Dito Bank			3¼	„		
Louisiana, te Londen	5 „			„		
Brazilië, te Londen 1824	5 „	88	88¼	„	88½	
Dito 1843	5 „			„		
Grenada, dito à £ 100	2¼ „		15¾	„	16 1/16	
Dito Uitgestelde		5 7/16	5⅝	„	6 1/16	
Ecuador						
Mexiko, te Londen £ 100	3 „	21⅞	22⅛	„	22 7/16	22 7/16
Dito Onbepaalde	3 „	21⅞	22⅛	„	22 7/16	22 7/16
Venezuela, te Londen	3¾ „			„		
Dito Uitgestelde	1 „			„		

Onze beurs was heden over het geheel buitengewoon levendig, door veelvuldige kooporders, welke tot aanzienlijk hooger prijzen in meest alle fondsen geëffektueerd worden.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2¾ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 7/16	Livorno	2/m.	*f* 37¾
»	zigt	» 55 15/16	Napels	»	» 80½
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.55 n.
»	½/m.	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 24½
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» 35⅝
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 98⅝
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35 1/16
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,52½
Porto	»	» 40¾	»	zigt	» 11,62½
Genua	2/m.	» 45¼	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 April. Belg. leen. 2½ pc. 45⅛, 1840, 1842 4½ pc. 78⅛, 1852, —; Spanje 1—3 pc. 16 5/16; Binnenl. 3 pc. 32⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 56¼.

PARIJS, 4 April. Fransche 3 pc. 62.30; 4½ pc. 88.90; Bank-Aktiën ——; 3 pc. Spanje 3 ¼, id. 1 pc —; 4½ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom Leening 1850 75½.

LONDEN, 5 April. Consols 8 ½ a —; 3 pc. Spanje buitenl. 34 a —, 1 pc. dito 16¾ a —, Comité-Bewijzen 3¼ a ; Passive 3¼ a —; Rusl. 5 pc. 87 a —; 4½ pc dito 76 a ; Holl. 4 pc. 81½ a —; 2½ pc. 53½ a —; Braz. 91 a —; Peru 4½ pc 53 a —; Gren. uitg. 5¼ a —; id. werk. 16 a —; 3 pc. Mexiko 23⅝ a —; 4 pc. Portugal 34 a —; Ecuador — a —; Wissel op Amst. 11.15; Parijs —.—; Petersburg —.

WEENEN, 4 April. Met. 5 pc. 83½. id 4½ pc. 74½; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 15.57, Amst. ——; Parijs 68; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 4 April. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 75; 5 pc. 85; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. 14; Parijs 78¼; Amst. 140¼ Ween. —; Petersb. 3, w. 95½.

HAMBURG, 4 April. Spanje 3 pc. —; id. 1 pc. 15¾ Rusl. 5 pc. 82½, Wissel op Londen 3/m. —.—; Amst. 2/m 35.90.

FRANKFORT, 4 April. Met. 5 pc. 57; 3 pc. Spanje binnenl. 31½; id. 1 pc. 16⅝; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —, Parijs —; Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 April.

De in de laatst gehoudene veiling van de N. H. M., opgehoudene 62,000 balen Java Koffij, zijn heden tot ½ cs. verhooging uit de hand verkocht; het daarbij behoorende beschadigde gedeelte met de gewone raffaktie.

GRAANMARKT.

Tarwe tot vorige koersen mits bij kleinigheden aan konsumptie verkocht: 128 ℔ wb. Poolsche *f* 505; 129 ℔ b. dito *f* 505; 132 ℔ Pommersche *f* 490; 126 ℔ n. Norderschen *f* 422; 134 ℔ Kubanka *f* 415 ; 131 ℔ Ghirha *f* 430.

Rogge met goeden handel tot onveranderde prijzen verkocht: 120 ℔ o. Pruissche *f* 351, 119, 121 ℔ n. dito *f* 332, *f* 340; 119, 121 ℔ n. Odessa *f* 325, *f* 333; 125 ℔ n. Norder *f* 353; 123 ℔ dito *f* 340; 115 ℔ o. Gedroogde *f* 316; 120 ℔ Eupitoria *f* 330.

Garst in een doen: N. Zeeuwsche Winter *f* 210.

Haver prijshoudend; 80 ℔ dikke *f* 150; 74 ℔ Voer *f* 138.

Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in April ek. 69; Oct. en Nov. 67 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 40¼; Vliegend *f* 39; 1°. Mei ek. *f* 38½; Sept., Oct, Nov. en Dec. *f* 37½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 38¼; Vliegend *f* 37; 1° Mei ek. *f* 37; Sept., Oct, Nov. en Dec. *f* 37. *Hennepolie* op 6/w. *f* 41¼; Vliegend *f* 40.

ROTTERDAM, 4 April. Tarwe. 155/2 ℔ witb. Poolsche *f* 490; 160, 161, 193 2 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 480, *f* 485, *f* 500; 161/2 ℔ Kleefsche *f* 465; 162/2 ℔ Bovenlands. Ris *f* 480. — Lijnzaad. 111/112 ℔ Morchansky *f* 335.

SCHIEDAM, 4 April. Gerst. Verkocht: 128/2 ℔ Pernau *f* 247 6/w.; 129/2 ℔ Coursche *f* 245 kont.; 128/2 ℔ n, Libau *f* 243 kont. — Moutwijn *f* 19,50; Jenever *f* 24,—; Amst. Proef *f* 25,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 4 April. *Koffij.* Heden is de verkoop bekend geworden van 2200 balen Brazil en 900 balen Domingo.

Rijst. Vaste markt met eenige zaken in gepeld en ongepeld Aracan.

Suiker. Ruwe. Hiervan zijn verkocht 3500 matten Manilla en 357 kisten Havana. *Geraffineerd.* Eene partij van 40 mille kilo Crushed is verhandeld.

Katoen. 500 balen Georgia en Texas zijn in andere handen overgegaan

Granen. Voor Tarwe en Rogge blijft de markt gewild met diverse omzettingen.

LONDEN, 3 April. *Suiker Ruwe.* Vreemde soorten voor uitvoer met eenige aftrek. *Geraffineerd* voor uitvoer met weinig zaken prijshoudend.

Koffij. Native Ceylon iets meer gevraagd. 1000 balen goed ordinair zijn van 44 a 44 s. 6 d. verkocht; andere soorten vast.

Rijst. Vast in prijs. — *Thee.* Blijft zeer verlaten.

Tulk flaauw. Petersburger 68 s 6 d. in loco.

Granen. Tarwe met veel zaken tot eene verdere verhooging van 2 s. Garst en Haver insgelijks hooger betaald.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 4 April. L. van Geelkerken, Theresia, Wijnkoopersbaai.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 5den Febr. op 34° 40' Z. Br., 19° 26' O. L. Kortenaar, kapt. W. van der Plas, v. Amsterdam n. Rotterdam.

Den 22sten Feb. op 2° 15' Z. Br., 12° 11' O. Lengte. Weltevreden, kapt. H. Teerlink, van Batavia n. Rotterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 5 April vertrokken:

Keulen H. J. Wilson, Rijn en Amstel.
Ludwighaven, Manheim & Heilbron. P. Kuhnle, Ninia.
Rijnhoogte KEULEN 3 April 5 vt. 9 dm.

Advertentiën.

(3884) Heden overleed in den ouderdom van ruim 82 jaren, na tijdig met de H. Sacramenten der stervenden voorzien te zijn, onze zeer geliefde Moeder ELISABETH STAPELBROEK, Wed. van den Heer J. H. STEEGEMAN,

ZUTPHEN, 31 Maart 1854.

Uit aller naam, J. T. STEEGEMAN.

Belangrijke Prijsvermindering.

De onderstaande Boekwerken zijn bij C. L. VAN LANGENHUYSEN voor den daarbij BUITENGEWOON LAAG GESTELDEN PRIJS verkrijgbaar:

Reis naer Jerusalem en den berg Sinaï in 1831, 1832 en 1833, door den abt DE GERAMB, Trappist, vertaeld door P. VISSCHERS, priester., 2 dl. in-12. . . . . *f* 1.00

Reis van Latrappe naer Roomen, door den abt DE GERAMB, in-12. . . . . *f* 0.50

Verhevenheden (de) van Maria, of Meditatien voor elk octaaf van de feestdagen der H. Maagd, door den abt DUQUESNE, 2 deelen in-8. . . . *f* 0.85

Geest (den) van vertroosting, zeer geschikt om alle bedrukte zielen te vertroosten; door den abbé D'HEROUVILLE, in-12. 235 bladz. . . . *f* 0.35

Devotie tot het Allerheiligste Hart van onzen Heer Jesus Christus, in-18. 336 bladz. . . . *f* 0.25

Oefening van de Volmaektheid (de), door ALPH. DE RODRIGUEZ, vernieuwd, verkort en toegepast aen allen staet en beroep van christenen, door J. G. HULEU, 2 deelen in 12, zamen 864 bladz. . . . *f* 1.00

Lijden (het) van onzen Heer Jesus Christus, verdeeld in 49 Meditatiën, enz., door M. HULEU, in-12 . . . . *f* 0.65

Schatkist der H. Kerk, of verzameling van aflaten, gebeden, oefeningen enz., waeraen volle en onvolle aflaten gehecht zyn, in-18. 344 bladz. *f* 0.35

Jesus mijne liefde, enz., door den H. LIGUORIO. Voorafgegaen door het Morgen- en Avondgebed, de Gebeden onder de H. Mis, enz. in-18, 348 bladz. *f* 0.30

Maend (de) van Jesus of de Maend van January, toegewyd aen Jesus Christus, in-18, 384 bladz. *f* 0.30

Maend (de) December, of den tyd van den Advent enz., in-18, 276 bladz. . . . *f* 0.25

Leven van den H. Ignatius, door den Eerw. Vader BOUHOURS, 2 deeltjes in-18, te zamen 516 bladz. *f* 0.50

Geestelyke Grondregels van den H. VINCENTIUS à PAULO, met eene negendaegsche oefening, in-18, 221 bladz. . . . *f* 0.20

Boudon, de liefde van Jesus in het allerheiligste Sakrament des Altaers, door BOUDON, enz., in-24, 285 bladz. . . . *f* 0.15

Fontein der liefde van den gekruisten Jesus, enz. in-24, 335 bladz. . . . *f* 0.20

Getrouwen vriend (den) die de zieken bezoekt en vertroost, door J. STASSIN, Priester, in-18, 216 bladz. . . . *f* 0.25

Christelyke Bespiegeling op de eeuwigheid, door Zyne Hoogw. ABELLY, bisschop van Rhodus, vry uit het Fransch vertaald, door een religieus van Latrappe, in-18, 163 bladz. . . . *f* 0.20

Kort begrip van het Oude Testament, enz., 3de uitg., vermeerderd met ondervragingen over ieder hoofdstuk, in-18, 250 bladz. . . . *f* 0.20

Vertroosting (de) van den Christen, enz., door den abt ROISSARD, 2 boekdeelen, in-12. Te zamen 454 bladz. . . . *f* 0.80.

Betrachtingens en Gebeden ter eere van de smarten der allerheiligste Maegd Maria, door den H. LIGUORI, 108 bladz. . . . *f* 0.12½

Fleury, Historische Geloofsonderwyzing, enz., in-32, 272 bladz. . . . *f* 0.15

Heerlykheden (de) van Maria, door den H. ALPHONSUS MARIA DE LIGUORI, enz., met eene gravuer in plaetdruk, 2 boekdeelen in-12, 776 bladz. . *f* 0.70

Kersavond (de), een verhael voor kinderen, door C. SCHMID, in-12 . . . . *f* 22½

Onderrigtingen over het Huwelyk, vertaeld door M. G. HERMANS, R. C. Priester, in-18, 418 blz. *f* 0.30

Onderwys en inlichtingen voor Protestanten, die, luisterende naar de roepstem der genade, in den schoot der katholyke Kerk willen terug komen, door J. J. SCHEFFMACHER, priester van de societeit Jesu, in-12, 216 bladz. . . . *f* 0.35

Reinaert de Vos, enz., door J. F. WILLEMS, een boekdeel in-12 . . . . *f* 0.20

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.